222064 - Oruçlunun devamlı yapmasının müstehap olduğu orucun bazı sünnetleri

Soru

Orucun sünnetleri nelerdir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Oruç, en kıymetli ibâdetlerdendir. Allah rızâsı için oruç tutan oruçlunun ecrini Allah Teâlâ'dan başka kimse bilemez.

Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

يَقُولُ اللهُ ـ عَزَّ وَجَلَّ ـ :كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ لَهُ، اَلْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهاَ إِلىَ سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ، إِلاَّ الصَّوْمَ، فَإِنَّهُ لي وَ أَناَ أَجْزِي بِهِ، تَرَكَ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ وَشَرَابَهُ مِنْ أَجْلِي، لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقاَءِ رَبِّهِ، وَلَخَلُوفِ فَمِ الصَّائِمِ، أَطْيَبُ عِنْدَ اللهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ [رواه مسلم]

"Allah -azze vecelle-buyuruyor ki: Âdemoğlunun bütün amelleri kendisi içindir. İyilikler on katından yedi yüz katına kadar karşılık görür. Ancak oruç bundan müstesnâdır. Orucun benim için olması ve mükafatını da benim vermemin sebebi: Oruçlu yemesini, içmesini ve şehvetini benim için terk etmiştir. Oruçlu için iki sevinç (anı) vardır: Birincisi iftar ettiğinde (açlık ve susuzluğunun gitmesi ile) sevinir. İkincisi: (Âhiret günü) Rabbine kavuştuğunda (Rabbinin kendisine verdiği büyük sevap ile) sevinir. Andolsun ki oruçlunun ağız kokusu, Allah katında misk kokusundan daha güzeldir."[1]

Ramazan orucu, İslâm dîninin bir rüknüdür (esasıdır). Müslümanın, karşılığında ecrini eksiksiz ve tastamam alması için, ister farz, isterse nâfile olsun, orucunu devam ettirmesi ve orucu için ihtiyatlı davranması gerekir.

Orucun sünnetleri pek çoktur. Bunlardan bazılarını zikredelim:

Birincisi:

Oruçlunun, birisi kendisine kötü söz söylediği veya sataştığı zaman, onun kötülüğüne güzellikle karşılık vermesi ve: 'Ben oruçluyum" demesi sünnettir.

İkincisi:

Oruçlunun sahur yemeği yemesi sünnettir. Çünkü sahur yemeği berekettir.

Üçüncüsü:

Oruçlunun, (güneşin batmasıyla birlikte) iftarı açmakta acele etmesi ve sahuru geciktirmesi sünnettir.

Dördüncüsü:

Oruçlunun, iftarı taze (yaş) hurma ile, taze (yaş) hurma bulamazsa, kuru hurma ile, onu da bulamazsa su ile açması sünnettir.

Beşincisi:

Oruçlunun, iftar etmek istediği zaman şöyle duâ etmesi sünnettir:

[ذَهَبَ الظَّمَأُ وَ ابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَ ثَبَتَ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ. رواه أبو داود والبيهقي وحسنه الألباني في إرواء الغليل]

"(Kuruluğun gitmesiyle) susuzluk gitti; damarlar ıslandı, (yorgunluk ortadan kalktı ve) Allah'ın izniyle ecir sâbit oldu."[2]

Bu konuda gelen bütün hadisleri öğrenmek için (39462) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

Altıncısı:

Oruçlunun bol bol duâ etmesi müstehaptır.

Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

ثَلَاثَةٌ لَا تُرَدُّ دَعْوَتُهُمْ : الْإِمَامُ الْعَادِلُ ، وَالصَّائِمُ حَتَّى يُفْطِرَ، وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ. رواه أحمد وصححه محققو المسند بطرقه وشواهده]

"Üç sınıf kimsenin duâsı reddolunmaz (kabul olunur): Adâletli devlet başkanının duâsı, oruçlunun iftar vaktindeki duâsı ve mazlumun duâsı."[3]

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Oruçlunun, oruçlu iken hem kendisi, hem de müslümanlardan sevdiği kişiler için dünya ve âhiretle ilgili önemli konularda duâ etmesi müstehaptır." [4]

Yedincisi:

Oruçlunun tuttuğu oruç Ramazan orucu ise, şunları yapması müstehaptır:

- Kur'an okumak ve Allah'ı anmak için mescitte oturmak.

- Ramazan'ın son on gününde itikafa girmek.

- Terâvih namazını (mescitte) kılmak.

- Bol bol sadaka vermek ve hayırlı ameller yapmak.

- Karşılıklı Kur'an okumak (ezberi gözden geçirmek).

Nitekim İbn-i Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَجْوَدَ النَّاسِ ، وَكَانَ أَجْوَدُ مَا يَكُونُ فِي رَمَضَانَ حِينَ يَلْقَاهُ جِبْرِيلُ ، وَكَانَ يَلْقَاهُ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فَيُدَارِسُهُ القُرْآنَ ، فَلَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَجْوَدُ بِالخَيْرِ مِنَ الرِّيحِ المُرْسَلَةِ. [رواه البخاري ومسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- insanların en cömerdi idi. O'nun cömertliğinin coşup taştığı zamanlar da Ramazan'da Cebrâîl -aleyhisselâm-'ın kendisi ile buluştuğu vakitlerdi. Cebrâîl -

aleyhisselâm-, Ramazan’ın her gecesinde O'nunla buluşur, (karşılıklı) Kur’ân okurlardı. Bu sebeple Rasûlullah -sallâllahu aleyhi ve sellem- Cebrâîl ile buluştuğunda, hiçbir engel tanımadan esen rahmet rüzgârlarından daha cömert davranırdı."[5]

- Oruçlu, çok uyumak ve çok şaka yapmak gibi vaktini kendisine fayda vermeyen, hatta orucuna zarar verebilen şeylerle kaybetmemeli, iftarda tek düşüncesinin türlü yemekler yemek ve içecekler içmek olmamalıdır. Çünkü bütün bunlar, oruç sırasında onu pek çok salih amelden mahrum bırakabilir.

Bu konuda daha faydalı bilgi edinmek için (12468) ve (26869) nolu soruların cevaplarına bakabilirsiniz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] Buhârî, hadis no: 1904. Müslim, hadis no: 1151

[2] Ebu Dâvud, hadis no: 2357. Beyhakî, 4/239. Elbânî, 'İrvâu'l-Ğalîl', c: 4, s: 39'da hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

[3] Ahmed, hadis no: 8043. Müsned'i tahkik edenler, hadisin başka yollarlla ve şâhitlerle sahih olduğunu belirtmişlerdir.

[4] Nevevî, "el-Mecmû'", c: 6, s: 375

[5] Buhârî, hadis no: 6. Müslim, hadis no: 2308